

CYFARFOD: **PWYLLGOR ARCHWILIO A LLYWODRAETHU**

DYDDIAD: **29 GORFFENNAF 2019**

TEITL: **RHEOLAETH TRYSORLYS 2018/19**

PWRPAS: **Mae'n ofynnol dan Gôd Ymarfer CIPFA i adrodd ar ganlyniadau gwir weithgaredd Rheolaeth Trysorlys y Cyngor**

ARGYMHELLIAD: **DERBYN YR ADRODDIAD ER GWYBODAETH**

AWDUR: **CAROLINE ROBERTS, RHEOLWR BUDDSODDI**

Crynodeb Gweithredol

Yn ystod y flwyddyn ariannol 2018/19 arhosodd gweithgaredd benthyca'r Cyngor o fewn y cyfyngiadau a osodwyd yn wreiddiol a derbyniwyd £330,614 o log ar fuddsoddiadau sydd yn uwch na'r £130,000 a oedd yn y gyllideb. Ni wnaeth unrhyw fanc yr oedd y Cyngor wedi buddsoddi arian gyda methu â thalu.

1. Cyflwyniad a Chefnidir

Cafodd Côt Ymarfer CIPFA ar Reoli Trysorlys ei fabwysiadu gan y Cyngor ar 1 Mawrth 2011 ac mae'r Cyngor yn cydymffurfio'n llawn â'i ofynion. Mae'n ofynnol yn y Côt i mi adrodd ar wir ganlyniadau rheolaeth trysorlys y Cyngor yn y flwyddyn ariannol ddiwethaf yn erbyn yr hyn a ddisgwylir. Ystyrir mai'r Pwyllgor Archwilio yw'r corff priodol i ystyried yr adroddiad hwn.

Mae'r adroddiad yma yn cymharu gwir berfformiad y flwyddyn ariannol 2018/19 yn erbyn y strategaeth a sefydlwyd ym mis Chwefror 2019. Cymeradwywyd y strategaeth gan y Cyngor llawn ar y 8fed o Fawrth 2018 a gellir ei weld yn eitem 11 ar:

<https://democratiaeth.cyngor.gwynedd.gov.uk/documents/s15892/Rheolaeth%20Trysorlys.pdf?LLL=1>

Mae'r adroddiad yn cynnwys:

- y cefndir economaidd allanol a lleol;
- y gofyn benthyca a rheoli dyledion;
- gweithgarwch buddsoddi; â
- chydymffurfiaeth â Dangosyddion Darbodus.

Mae'r adroddiad yma yn cyflawni dyletswydd gyfreithiol y Cyngor o dan Ddeddf Llywodraeth Leol 2003 i gymryd ystyriaeth o Gôd CIPFA ag Arweiniad Buddsoddi Llywodraeth Cymru.

Mae'r Cyngor wedi benthyg a buddsoddi symiau sylweddol o arian ac felly yn agored i risgiau ariannol gan gynnwys colli symiau sydd wedi cael eu buddsoddi a'r effaith refeniw o newidiadau mewn cyfraddau llog. Felly, mae adnabod, monitro a rheoli risg yn ganolog i Strategaeth Rheolaeth Trysorlys y Cyngor.

2. Y Cyd-destun Allanol

Y cefndir economaidd: Ers cyrraedd uchafbwynt o ychydig dros \$85/casgen ym mis Hydref 2018, disgynnodd prisiau olew yn sydyn i ychydig dros \$50 erbyn diwedd mis Rhagfyr, cyn cynyddu'n gyson tuag at \$70 ym mis Ebrill 2019. Cynyddodd Chwyddiant Prisiau Defnyddwyr (CPI) y DU ym mis Chwefror o 1.9% blwyddyn/blwyddyn, ychydig yn uwch na'r rhagolygon consensws, ond yn fras yn unol ag Adroddiad Chwyddiant Banc Lloegr mis Chwefror. Dangosodd diweddaraf y farchnad lafur ar gyfer y tri mis hyd at fis Ionawr 2019 fod y gyfradd ddiweithdra wedi gostwng i'w phwynt isaf erioed, sef 3.9%, tra bod y gyfradd mewn gwaith wedi cyrraedd ei phwynt uchaf ar gofnod, sef 76.1%. Roedd y gyfradd twf blynyddol cyfartalog 3 mis ar gyfer cyflog arferol, h.y. ac eithrio bonws, yn 3.4%, wrth i gyflogau barhau i godi'n raddol a gwthio rhywfaint ar chwyddiant cyffredinol. Ar ôl eu haddasu i gyfrif am chwyddiant, tyfodd gwir gyflogau 1.4%.

Cynyddodd twf economaidd o 0.4% yn Ch2 i 0.6% yn Ch3, ond arafodd i 0.2% yn Ch4 o ganlyniad i arafwch yn ehangiad y sectorau cynhyrchu, adeiladu a gwasanaethau, gan lesteirio'r gweithgaredd cyffredinol. Mae twf GDP blynyddol yn 1.4% ac yn parhau yn is na'r duedd. Yn dilyn penderfyniad Banc Lloegr i gynyddu'r Gyfradd Banc i 0.75% ym mis Awst, ni wnaed unrhyw newidiadau i bolisi ariannol ers hynny.

Parhaodd Cronfa Ffederal yr UD i dynhau drwy gydol 2018, gan wthio'r cyfraddau i rhwng 2.25% a 2.50% ym mis Rhagfyr. Fodd bynnag, am fod yr UD wedi llyfnhau data yn ddiweddar, penderfynodd y Gronfa Ffederal oedi'r cynnydd mewn cyfraddau llog yng nghyfarfod diweddaraf pwyllgor Marchnad Agored y Gronfa Ffederal (FOMC) ym mis Mawrth.

Erbyn hyn, mae 29 Mawrth 2019, dyddiad gwreiddiol gadael yr UE, wedi mynd heibio. Gwrthodwyd nifer o bleidleisiau ystyrion yn San Steffan, oedd yn cynnwys gwrthod cynnig Theresa May am y trydydd tro, pleidleisiodd yr AS o fwyafrif o un (313 i 312) i orfodi'r prif weinidog i ofyn am estyniad i broses Brexit y tu hwnt i 12 Ebrill er mwyn osgoi sefyllfa o ddiffyg cytundeb. Hyd yma, ni fu trafodaethau llwyddiannus rhwng y Ceidwadwyr a'r Blaid Lafur i geisio canfod tir cyffredin a chytundeb y byddai mwyafrif yr AS yn pleidleisio o'i blaid. Rhaid i'r UE ganiatáu unrhyw estyniad, ac mae ei arweinwyr wedi datgan yn glir na fydd telerau'r cytundeb yn cael eu hail-drafod. Mae'r ansicrwydd parhaus yn effeithio ar farchnadoedd sterling a'r DU.

Mae'r sylw domestig wedi bod ar effaith posib Brexit ar economi'r DU, ond yn fyd-eang mae chwarter cyntaf 2019 wedi gweld cynnydd yn lefel yr ansicrwydd economaidd ehangach. Mae'r UD yn parhau ar hyd llwybr o bolisiâu masnach a thensiynau gyda China, ond mae potensial i hyn ledaenu i berthnasau masnach ehangach, ac yn fwyaf arbennig, gyda'r UE. Yn yr UE, bu arwyddion o arafwch sydyn mewn twf economaidd, gyda phrif yrwyr ei economi, yr Almaen a Ffrainc, yn dioddef cwmp mewn gweithgynhyrchu a pharhad yr aflonyddwch domestig/poblyddwyr yn Ffrainc. O ganlyniad, mae'r Gronfa Ariannol Ryngwladol wedi israddio'i rhagolygon ar gyfer twf economaidd yn 2019 a thu hwndiffynnolt.

Marchnadoedd ariannol

Nid oedd mis Rhagfyr yn fis i'w chofio o safbwynt perfformiad y dosbarthiadau o asedau risg-uchel, ac yn benodol ecwitiau. Lefel dychweliadau'r FTSE 100 (sy'n ddangosydd da o sefyllfa gorfforaethol fyd-eang) oedd -8.8%, gan dybio bod yr elw yn cael ei ail-fuddsoddi; a chafwyd cwmp o 13% yn nhermau prisiau pur. Fodd bynnag, ers dechrau 2019, mae'r marchnadoedd wedi adfywio, gyda mynegeion FTSE 100 a FTSE All Share tua 10% yn uwch na'u lefelau ddiwedd 2018.

Bu enillion gilt yn gyfnewidiol iawn unwaith eto yn ystod y cyfnod o ansicrwydd economaidd a gwleidyddol parhaus yn y DU ac Ewrop. Ar ôl cynyddu ym mis Hydref, adenillodd giltiau eu statws diogel drwy gydol mis Rhagfyr ac ymlaen i'r flwyddyn newydd - bu cwmp ym meincnod arenillion y giltiau 5-mllynedd i lefel mor isel â 0.80%. Gwelwyd cwmp tebyg yn y giltiau 10-mllynedd ac 20-mllynedd dros yr un cyfnod, a gwmpodd o 1.73% i 1.08%, ac o 1.90% i 1.55%. O ganlyniad i'r cynnydd yn y Gyfradd Banc, gwelwyd cynnydd yng nghyfraddau'r marchnadoedd arian yn ystod y flwyddyn. Roedd cyfraddau LIBID (London Interbank Bid) dros 1 mis, 3 mis a 12 mis yn 0.53%, 0.67% a 0.94% ar gyfartaledd, yn ôl eu trefn, dros y cyfnod.

Mae gweithgarwch diweddar y marchnadoedd bondiau a chyfraddau llog PWLB yn pwysleisio nad yw twf economaidd gwannach yn nodwedd o'r DU yn unig, a'i fod yn risg byd-eang. Yn ystod mis Mawrth, gwelwyd gwrthdroad yng nghromlin arenillion yn yr UD (yr oedd arenillion 10-mllynedd y Trysorlys yn is na chyfraddau 3-mis y farchnad arian) a throdd arenillion *Bund* 10-mllynedd yr Almaen yn negyddol. Y ffactorau sy'n gyrru hyn yw'r newid mawr yn y rhagolygon ar gyfer twf economaidd byd-eang a'r disgwyliadau o safbwynt y cyfraddau llog swyddogol, o gofio'u heffaith ar ddisgwyliadau chwyddiant. Ymhellach, bu cwmp yn nhwff masnach fyd-eang ar ddiwedd 2018, oedd yn ostyngiad o 1.8% flwyddyn i flwyddyn. Un rheswm am gyfran fawr o'r dirywiad mewn masnach yw'r tensiynau masnach parhaus rhwng yr UD a China. Er bod y sefyllfa wedi cymedroli rhywfaint ym mis Ionawr, mae awgrym efallai y bydd yn rhaid israddio rhagolygon yr IMF a'r OED o 3.5% ar gyfer twf byd-eang yn 2019.

Cefndir credyd

Ym mis Chwefror bu cynnydd yn yr Amnewid Diffyg Credydau (CD) tua diwedd 2018 o ganlyniad i ansicrwydd Brexit, cyn iddo ostwng eto yn 2019, ac mae'n parhau yn isel o gymharu â'r sefyllfa hanesyddol. Ym mis Rhagfyr 2018, bu'r amrediad ar gyfer NatWest Markets plc, banc nad oedd wedi'i glustnodi, yn 129 pwynt, ond cwmpodd i oddeutu 96bps ar ddiwedd mis Mawrth. Ar gyfer yr endid sydd wedi'i glustnodi, sef National Westminster Bank plc, arhosodd yr amrediad CD yn weddol gyson oddeutu 40bps. Yr oedd prif fanciau eraill y DU, nad ydynt eto wedi'u gwahanu yn rhai wedi'u clustnodi a heb eu clustnodi o safbwynt CD, yn masnachu rhwng 33 a 79bps ar ddiwedd y cyfnod.

Wrth glustnodi pedwar banc mawr yn y DU (Barclays, Bank of Scotland/Lloyds, HSBC a RBS/NatWest Bank plc), trosglwyddwyd eu llinellau busnes i fanwerthu (wedi'i neilltuo) a bancio buddsoddi (heb ei neilltuo).

Ym mis Chwefror, o ganlyniad i ansicrwydd Brexit, gosododd Fitch statws tymor hir sofren AA y DU ar *Rating Watch Negative*, a dilynwyd hyn gan yr un driniaeth ar gyfer banciau'r DU a nifer o endidau sy'n gysylltiedig â'r llywodraeth.

Cafwyd ychydig o newidiadau i gyfraddau credyd eraill yn ystod y cyfnod. Penderfynodd Moody newid rhagolygon Santander DU o sefydlog i bositif er mwyn adlewyrchu cynlluniau

cyflwyniad disgwylidig y banc a fydd yn amddiffyn ei uwch ddyledion ac adneuo diwarant.

Y Cyd-destun Lleol

Ar 31 Mawrth 2019 roedd gan y Cyngor fenthyciadau net o £91m oherwydd gweithgareddau refeniw a chyfalaf, mae hyn yn lleihad yn erbyn £74m yn 2018. Mae angen sylfaenol y Cyngor i fenthycia er dibenion cyfalaf yn cael ei fesur gan y Gofyn Benthycia Cyfalaf (CFR), tra mai'r cronfeydd defnyddiadwy a chyfalaf gweithredol yw'r adnoddau sylfaenol sydd ar gael i'w buddsoddi. Mae'r symudiadau yn cael eu crynhoi yn y tabl isod.

Mae gan y Cyngor CFR fydd yn lleihau dros y 2 flynedd nesaf a lefel o fuddsoddiadau sydd yn gostwng ac felly mae'n bosib bydd angen benthycy yn ystod y cyfnod hwn.

Crynodeb Mantolen

	31.3.18 Gwir £m	2018/19 Symudiad £m	31.3.19 Gwir £m
CFR	177	1	178
Llai : Ymrwymadau dyled eraill	(2)	0	(2)
CFR Benthyciadau	175	1	176
Llai: Cronfeydd defnyddiadwy	(59)	(15)	(74)
Llai: Cyfalaf Gweithredol	(46)	19	(27)
Benthyciadau net	70	6	76

Strategaeth yr Awdurdod oedd cynnal benthyciadau a buddsoddiadau islaw eu lefelau sylfaenol, a elwir weithiau yn benthycia mewnol, er mwyn lleihau risg a chadw costau llog yn isel. Gwelir y sefyllfa rheoli trysorlys fel oedd ar 31 Mawrth 2019 a'r newid o flwyddyn i flwyddyn yn y tabl isod.

Crynodeb Rheolaeth Trysorlys

	31.3.18 Balans £m	31.3.18 Cyfradd %	31.3.19 Balans £m	31.3.19 Cyfradd %
Benthyciadau tymor hir	(107,810)	5.6	(105,924)	5.6
Benthyciadau tymor byr	(10,865)	0.5	(2,770)	8.5
Cyfanswm Benthyciadau	(118,675)	5.2	(108,694)	5.6
Buddsoddiadau tymor hir	17	4.0	17	4.0
Buddsoddiadau tymor byr	35,028	0.4	19,567	0.8
Arian a Chywerthydd arian	12,403	0.4	14,686	0.8
Cyfanswm buddsoddiadau	47,448	0.4	34,270	0.8
Benthyciadau net	71,227	5.2	74,424	4.8

Noder: mae'r ffigur yn y tabl yn dod o'r Fantolen yn Natganiad o'r Cyfrifon y Cyngor, gyda newidiadau er mwyn eithrio'r arian gweithredol, croniad llog ac addasiadau cyfrifeg eraill.

3. Gweithgaredd Benthycia yn 2018/19

Ar 31 Mawrth 2019, roedd gan y Cyngor £107.8m o fenthyciadau, lleihad o £10.0m ers y flwyddyn cynt.

Gweler y sefyllfa a symudiadau benthyciadau ar ddiwedd y flwyddyn yn y tabl isod.

Sefyllfa Benthyciadau

	31.3.18 Balans £m	2018/19 Symudiad £m	31.3.19 Balans £m	31.3.19 Cyfradd %	31.3.19 WAM* blynyddoedd
Public Works Loan Board	91.6	(0.0)	91.6	5.86	19
Banciau (tymor sefydlog)	26.2	(10.0)	16.2	4.23	59
Cyfanswm Benthyciadau	117.8	(10.0)	107.8	5.62	26

* Cyfartaledd Aeddfedu wedi'i bwysu

Prif amcan y Cyngor wrth fenthycia arian yw taro cydbwysedd risg isel briodol rhwng sicrhau costau llog isel a derbyn sicrwydd cost dros y cyfnod y mae angen yr arian, gyda'r ail amcan o hyblygrwydd i ail-negodi benthyciadau pe byddai cynlluniau hir dymor y Cyngor yn newid.

Ymhellach i'r amcanion yma, ni wnaed unrhyw fenthycia tymor hir newydd yn 2018/19 gyda'r benthyciadau presennol yn aeddfedu heb gymryd benthyciad newydd yn eu lle. Wnaeth y strategaeth yma alluogi'r Cyngor i leihau eu costau benthycia net (er colli incwm buddsoddi) a lleihau'r risg trysorlys cyffredinol.

Ni wnaeth y dadansoddiad "cost cario" a wnaed gan Arlingclose (ymgyngorwyr rheolaeth trysorlys y Cyngor) nodi unrhyw werth mewn benthycia tymor hir ar gyfer y gwariant sydd wedi ei gynllunio at y dyfodol, felly ni chymerwyd dim.

Cafodd y benthyciad byrdymor a gymerwyd y llynedd i sicrhau bod digon o arian parod ar gael yn ystod y cyfnod rhwng mis Ionawr a mis Mawrth 2018, yn hytrach na chymered benthyciad hirdymor, ei ad-dalu yn 2018/19.

4. Sefyllfa Buddsoddi Trysorlys

Mae'r Cyngor wedi buddsoddi mewn cronfeydd sylweddol, sy'n cynrychioli incwm a dderbyniwyd cyn gwario ynghyd â'r balansau a'r cronfeydd wrth gefn a ddelir. Yn ystod 2018/19, amrywiodd balansau buddsoddi'r Cyngor rhwng £17.6 miliwn a £79.4 miliwn.

Mae Canllawiau Buddsoddi Llywodraeth Cymru yn rhoi blaenoriaeth i ddiogelwch a hylifedd a nod y Cyngor ydi sicrhau enillion sy'n gymesur â'r egwyddorion hyn.

Sefyllfa Buddsoddi

	31.3.18 Balans £m	2018/19 Symudiad £m	31.3.19 Balans £m	31.3.19 Cyfradd %	31.3.19 WAM* days
Banciau & Cymdeithasau Adeiladu (heb ei ddiogelu)	11.3	0.9	12.2	0.5	85
Bondiau Gorchuddiedig (wedi'i ddiogelu)	2.0	(2.0)	0.0	0	0
Llywodraeth Leol (gan gynnwys awdurdodau lleol)	25.0	(25.0)	0.0	0	0
Cronfeydd Marchnad Arian	9.2	3.2	12.4	0.7	5
Cronfeydd Eiddo	0.0	10.0	10.0	1.0	365+
Cyfanswm buddsoddiadau	47.5	(12.9)	34.6	0.7	137

* Cyfartaledd Aeddfedu wedi'i bwyso

Mae Côt Ymarfer CIPFA ac arweiniad y llywodraeth yn gofyn i'r Cyngor fuddsoddi ei arian yn ddarbodus ac i roi sylw i ddiogelwch a hylifedd buddsoddiadau cyn chwilio am y gyfradd uchaf o ddychweliadau neu gynnrych. Amcan y Cyngor wrth fuddsoddi arian yw ceisio taro cydbwysedd priodol rhwng risg a dychweliadau, lleihau'r risg o achosi colledion o ddiffygion a'r risg o dderbyn incwm buddsoddi isel anaddas.

Meinodi Buddsoddiadau

	Sgôr Credyd	Graddfa Credyd	Amlygiad 'Bail-in'	WAM* (diwrnodau)	Cyfradd Dychwelyd
31.03.2018	3.96	AA-	43%	48	0.55%
30.06.2018	3.85	AA-	42%	52	0.69%
30.09.2018	4.21	AA-	53%	43	0.69%
31.12.2018	5.19	A+	62%	47	0.70%
31.03.2019	4.96	A+	92%	41	2.13%
A.Ll Tebyg	3.93	AA-	38%	125	0.97%
Pob A.Ll	4.02	AA-	55%	29	1.45%

* Cyfartaledd Aeddfedu wedi'i bwyso

Cynyddu gwnaeth 'bail-in' yn ystod y flwyddyn ac mae'r sgôr credyd hefyd wedi cynyddu o 4 i 5. Mae hyn oherwydd buddsoddiad mewn cronfeydd eiddo.

Ym mis Chwefror 2019, yr oedd £10m o arian parod y Cyngor wedi'i fuddsoddi mewn cronfeydd pŵl strategol wedi'u rheoli'n allanol. Yr amcanion yma yw incwm refeniw cyson a sefydlogrwydd pris hirdymor, ac nid yw diogelwch byrdymor a hylifedd yn ystyriaethau mor bwysig. Bydd y cronfeydd hyn yn creu enillion incwm ychwanegol a ddefnyddir i gefnogi gwasanaethau o'r flwyddyn nesaf ymlaen, a thwf cyfalaf hirdymor.

Gan nad oes dyddiad aeddfedu pendant ar gyfer y cronfeydd hyn, gellir eu tynnu allan ar ôl cyfnod o rybudd, bydd eu perfformiad a'u haddasrwydd i gwrdd ag amcanion buddsoddi'r Awdurdod yn cael eu monitro'n gyson. Gwneir buddsoddiadau cronfeydd strategol gan wybod y bydd gwerthoedd cyfalaf yn cynyddu ac yn cwmpo fesul misoedd, chwarteri a blynnyddoedd hyd yn oed; ond gyda'r hyder y bydd cyfanswm yr enillion dros gyfnod o dair i bum mlynedd yn rhagori ar gyfraddau llog arian parod. Oherwydd eu perfformiad yn ystod y tymor canolig a rhagolygon llif arian diweddaraf y Cyngor, mae lefel y buddsoddi yn y cronfeydd hyn wedi'i gynnal.

Parodrwydd ar gyfer Brexit

Gan nad oedd unrhyw eglurder gwleidyddol am yr union ddyddiad, na chytundeb cyn gadael yr UE, ac er mwyn bod yn barod rhag ofn y byddai Brexit yn eithriadol o aflonyddgar (megis dim cytundeb) ar 29 Mawrth, sicrhodd yr Awdurdod bod digon o gyfrifon agored mewn banciau sy'n preswyllo yn y DU a Chronfeydd Marchnad Arian i ddal hylifedd digonol dros ddiwedd y flwyddyn, a bod ei gyfrif gyda Chyfleuster Adneuron yr Asiantaeth Rheoli Dyledion (DMADF) ar gael i'w ddefnyddio mewn argyfwng.

Nid yw penderfyniadau benthycar'r Awdurdod wedi'u seilio ar unrhyw ddeilliant unigol mewn perthynas â chyfraddau llog, a chynhaliwyd portffolio cytbwys o fenthyciadau byr a hirdymor.

Perfformiad Ariannol

Yr allbwn ar gyfer llog a dalwyd yn ystod 2018/19 oedd £6.0 miliwn ar bortffolio benthyciadau gyda chyfartaledd o £106.8 miliwn a chyfradd llog cyfartalog o 5.6%.

Roedd y balansau arian cyfartalog yn £44.7m yn ystod y flwyddyn. Mae Cyfradd Banc y DU wedi bod rhwng 0.25% a 0.5% ers Mawrth 2009 tan Awst 2018 pan oedd codiad at 0.75%. Mae cyfraddau byrdymor y farchnad arian wedi parhau ar lefelau cymharol isel. Gwnaed adneuron newydd ar gyfradd gyfartalog o 0.78%. Cynhyrchodd buddsoddiadau mewn Cronfeydd Marchnad Arian gyfraddau cyfartalog o 0.65%.

Roedd amcan y gyllideb ar gyfer incwm buddsoddi y Cyngor yn £0.13m am y flwyddyn, ond llwyddodd y Cyngor i ennill incwm o £0.33m am y flwyddyn.

Adroddiad Cydymffurfiad

Mae'r Pennaeth Cyllid yn falch o adrodd bod yr holl weithgareddau rheolaeth trysorlys a ymgwymerwyd yn ystod 2018/19 yn cydymffurfio gyda Chod Ymarfer CIPFA a Strategaeth Rheolaeth Trysorlys y Cyngor. Mae'r cydymffurfiad gyda cyfyngiadau buddsoddi penodol yn cael ei ddangos yn y tabl isod.

Cyfyngiadau Dyled

	2018/19 Uchafswm	31.3.19 Gwir	2018/19 Ffin Weithredol	2018/19 Terfyn Awdurdodedig	Cydymffurfiwyd
Benthyciadau	£108m	£108m	£178m	£188m	✓
PFI a Lesau Cyllido	£1.8m	£1.7m	£2m	£2m	✓
Cyfanswm benthyciadau	109.8	109.7	£180m	£190m	✓

Gan fod y ffin weithredol yn declyn rheolaeth yw'r ar gyfer monitro yn ystod y flwyddyn nad yw'n arwyddocaol os yw'r ffin weithredol yn cael ei thorri ar achlesir oherwydd amrywiadau'r llif arian, ac nad yw hyn yn cael ei cyfrifi fel methiant cydymffurfiad .

Cyfyngiadau Buddsoddi

	2018/19 Uchafswm	31.3.19 Gwir	2019/20 Terfyn	Cydymffurfiwyd
Unrhyw sefydliad unigol, heblaw Llywodraeth y DU	£6m yr un	£5m ac is	£8m yr un	✓
Unrhyw grŵp cronfeydd o dan yr un rheolaeth	£6m y grŵp	£5m ac is	£8m y grŵp	✓
Gwledydd tramor	£6m y wlad	£2m ac is	£8m y wlad	✓
Buddsoddiadau heb eu gwarantu mewn Cymdeithasau Adeiladu	Cyfanswm o £6m	£2m ac is	Cyfanswm o £8m	✓
Cronfeydd Marchnad Arian	Cyfanswm o £30m	Cyfanswm o £10m	Cyfanswm o £40m	✓

Dangosyddion Rheolaeth Trysorlys

Mae'r Cyngor yn mesur a rheoli ei ddatguddiad i risgiau rheolaeth trysorlys drwy ddefnyddio'r mesuryddion canlynol:

Diogelwch: Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol i ddangos ei sensitifrwydd i risg credyd trwy fonitro sgôr credyd cyfartal wedi'i bwysu ar gyfer y portffolio buddsoddi. Caiff hyn ei gyfrifo trwy roi sgôr i bob buddsoddiad a chymryd y cyfartaledd rhifyddol, wedi'i bwysu yn ôl hyd bob buddsoddiad. Mae buddsoddiadau heb ei graddio yn cael sgôr yn seiliedig ar y risg canfydded.

	31.3.19 Gwir	2018/19 Targed	Cydymffurfwyd
Sgôr credyd cyfartal y portffolio	4.96	scor 7 neu is	✓

Hylifedd: Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol er mwyn mesur ei amlygiad i risg hylifedd trwy fonitro faint o arian sydd ar gael er mwyn gallu cwrdd a taliadau annisgwyl o fewn cyfnod tri mis dreigl, heb fenthyciadau ychwanegol.

	31.3.19 Gwir	2018/19 Targed	Cydymffurfiwyd
Cyfanswm arian ar gael o fewn 3 mis	£36.6m	£10m	✓

Datguddiad Cyfraddau Llog: Nod y dangosydd hwn yw rheoli pa mor agored yw'r Cyngor i risg cyfraddau llog. Roedd y terfynau uchaf ar risgiau cyfraddau llog sefydlog a chyfnewidiol, a fynegir fel cyfran o'r prif swm net a fenthyciwyd, yn:

	31.3.19 Gwir	2018/19 Terfyn	Cydymffurfiwyd
Terfyn uchaf ar gyfer cyfraddau sefydlog	100%	100%	✓
Terfyn uchaf ar gyfer cyfraddau cyfnewidiol	0	50%	✓

Strwythur Aeddfedrwydd Benthyciadau: Mae'r dangosydd hwn wedi ei osod i reoli datguddiad y Cyngor i risg ail-ariannu. Roedd y terfynau uchaf ac isaf ar strwythur aeddfedrwydd benthyciadau cyfradd sefydlog yn:

	31.3.19 Gwir	Terfyn Uchaf	Terfyn Isaf	Cydymffurfiwyd
dan 12 mis	2.0%	25%	0%	✓
12 mis ac o fewn 24 mis	1.5%	25%	0%	✓
24 mis ac o fewn 5 mlynedd	3.9%	50%	0%	✓
5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd	15.0%	75%	0%	✓
10 mlynedd ac o fewn 20 mlynedd	32.0%	100%	0%	✓
20 mlynedd ac o fewn 30 mlynedd	5.3%	100%	0%	✓
30 mlynedd ac o fewn 40 mlynedd	25.3%	100%	0%	✓
50 mlynedd ac uwch	15.0%	100%	0%	✓

Mae cyfnodau amser yn dechrau ar ddiwrnod cyntaf pob blwyddyn ariannol. Dyddiad aeddfedu benthyciadau yw'r dyddiad cynharaf gall y benthyciwr ofyn am ad-daliad.

Symiau a fuddsoddir am gyfnod hwy na 364 diwrnod: Pwrpas y dangosydd hwn yw rheoli datguddiad i'r risg o golled allai godi os yw'r Cyngor yn gorfod ad-dalu'r symiau a fuddsodwyd yn gynnar. Y cyfyngiadau ar symiau y gellir buddsoddi gydag aeddfedrwyd heibio diwedd y cyfnod oedd:

	2018/19	2019/20	2020/21
Gwir brifswm a buddsodwyd heibio diwedd y flwyddyn	£10.0m	£0	£0
Terfyn ar gyfer prifswm a buddsodwyd heibio diwedd y flwyddyn	£40m	£20m	£10m
Cydymffurfiwyd	✓	✓	✓

Dangosyddion Darbodus 2018/19

Mae Deddf Llywodraeth Leol 2003 yn gofyn i'r Cyngor roi ystyriaeth i *Gôd Darbodus CIPFA ar gyfer Cyllid Cyfalaf mewn Cyngorau Lleol* (y Côt Darbodus) wrth bennu faint o arian y gall fforddio ei fenthg. Amcanion y Côt Darbodus yw sicrhau, o fewn fframwaith clir, fod cynlluniau buddsoddi cyfalaf awdurdodau lleol yn fforddiadwy, yn ddarbodus ac yn gynaliadwy, ac y gwneir penderfyniadau rheolaeth trysorlys yn unol ag arfer proffesiynol da. Er mwyn dangos bod y Cyngor wedi bodloni'r amcanion hyn, mae'r Côt Darbodus yn gosod y dangosyddion a ganlyn, ac mae'n rhaid eu gosod a'u monitro'n flynyddol.

Mae'r adroddiad hwn yn cymharu'r dangosyddion cymeradwy yn erbyn y sefyllfa allbwn ar gyfer 2018/19. Mae'r gwir ffigurau wedi cael eu paratoi ar sail sy'n gyson gyda datganiad y cyfrifon y Cyngor.

Amcangyfrifon Gwariant Cyfalaf: Gellir crynhoi cynlluniau gwariant cyfalaf a chyllido'r Cyngor fel hyn:

Gwariant a Chyllido Cyfalaf	2018/19 Amcangyfrif £m	2018/19 Gwir £m	Gwahaniaeth £m
Gwariant Cronfa Gyffredinol	14.8	22.8	8.0
Derbyniadau cyfalaf	0.3	0.2	(0.1)
Grantiau'r Llywodraeth	3.5	10.5	7.0
Cyfraniadau Refeniw	6.1	4.2	(1.9)
Benthyca gyda chefnogaeth	4.1	4.1	0.0
Benthyca Darbodus	0.8	3.8	3.0
Cyfanswm Cyllido	14.8	22.8	8.0

Amcangyfrifon Gofyn Cyllido Cyfalaf

Mae'r Gofyn Cyllido Cyfalaf (GCC) yn mesur angen sylfaenol y Cyngor i fenthgca at ddibenion cyfalaf.

Gofyn Cyllido Cyfalaf	31/03/19 Amcangyfrif £m	31/03/19 Gwir £m	Gwahaniaeth £m
Cronfa Gyffredinol	178.9	177.7	1.2

Nid oedd codiad yn y GCC oherwydd bod gwariant cyfalaf a ariannir trwy ddyled yr un fath a'r adnoddau a defnyddiwyd i ad-dalu'r ddyled.

Gwir Ddyled: Roedd gwir ddyled y Cyngor ar 31 Mawrth 2019 fel a ganlyn:

Dyled	31/03/19 Amcangyfrif £m	31/03/19 Gwir £m	Gwahaniaeth £m
Benthyciadau	108.7	108.7	0
Lesau Cyllidol	0.0	1.7	1.7
Cyfanswm Dyled	108.7	110.4	1.7

Dyled Ros a'r Gofyn Cyllido Cyfalaf: Er mwyn sicrhau mai dim ond at ddibenion cyfalaf y bydd dyled dros dymor canolig yn cael ei ddefnyddio, dylai'r Cyngor sicrhau nad yw'r ddyled, ac eithrio yn y tymor byr, yn uwch na chyfanswm y gofyn cyllido cyfalaf yn y flwyddyn flaenorol, ynghyd â'r amcangyfrifon ar gyfer unrhyw gynnydd ychwanegol yn y gofyn cyllido cyfalaf ar gyfer y flwyddyn ariannol gyfredol a'r ddwy flynedd ariannol nesaf. Mae hwn yn ddangosydd darbodus allweddol.

Dyled and Gofyn Cyllido Cyfalaf	31/03/19 Amcangyfrif £m	31/03/19 Gwir £m	Gwahaniaeth £m
Cyfanswm benthyciadau	108.7	110.4	1.7
Gofyn Cyllido Cyfalaf	175.0	177.7	2.7
Ar gael i'w defnyddio	66.3	67.3	1.0

Arhosodd cyfanswm y ddyled islaw'r GCC drwy'r flwyddyn.

Ffin Weithredol ar gyfer Dyledion Allanol: Mae'r ffin weithredol yn seiliedig ar amcangyfrif y Cyngor o'r sefyllfa fwyaf tebygol h.y. darbodus ond dim y sefyllfa gwaethaf posib ar gyfer dyledion allanol.

Ffin Weithredol a Cyfanswm Dyled	31/03/19 Ffin £m	31/03/19 Gwir Ddyled £m	Gwahaniaeth £m
Benthyca	175	110.4	64.6
Ymrwymadau tymor hir eraill	0	1.7	(1.7)
Cyfanswm	175	112.1	62.9

Y Terfyn Awdurdodedig ar gyfer Dyled Allanol: Y terfyn awdurdodedig yw'r terfyn benthycu fforddiadwy a bennir yn unol â Deddf Llywodraeth Leol 2003. Dyma'r uchafswm all y Cyngor fod mewn dyled yn gyfreithiol. Mae'r terfyn awdurdodedig yn rhoi hyblygrwydd ychwanegol uwchlaw'r ffin weithredol ar gyfer symudiadau arian anarferol.

Ffin Awdurdodol a Chyfanswm Dyled	31/03/19 Ffin £m	31/03/19 Gwir £m	Gwahaniaeth £m
Benthycu	195	110.4	84.6
Ymrwymadau tymor hir eraill	0	1.7	(1.7)
Cyfanswm Dyled	195	112.1	82.9

Cymhareb Costau Cyllido i'r Llif Refeniw Net

Dangosydd yng nghyswllt pa mor fforddiadwy yw hwn, ac mae'n amlygu'r goblygiadau refeniw ar gyfer gwariant cyfalaf presennol ac arfaethedig drwy adnabod cyfran y gyllideb refeniw sydd ei hangen i gwrdd â chostau cyllido, llai incwm o fuddsoddiadau.

Cymhareb Costau Cyllido i'r Llif Refeniw Net	31/03/19 Amcangyfrif %	31/03/19 Gwir %	Gwahaniaeth %
Cyfanswm	5.91	5.20	0.71

Dadansoddiad o'r Sgôr Credyd

Sgorio:

Statws Credyd Tymor Hir	Sgôr
AAA	1
AA+	2
AA	3
AA-	4
A+	5
A	6
A-	7
BBB+	8
BBB	9
BBB-	10

Mae'r gwerth cyfartalog pwysol yn adlewyrchu ansawdd credyd buddsoddiadau yn ôl maint y buddsoddiad. Mae'r amser cyfartalog pwysol yn adlewyrchu ansawdd credyd buddsoddiadau yn ôl aeddfedrwydd y buddsoddiad.

Roedd y Cyngor yn anelu at sgôr o 7 neu is, er mwyn adlewyrchu'r prif flaenoriaeth o am ddiogelu yr arian a fuddsoddir ac y trohwy isaf cyfradd credyd A- ar gyfer gwrthbartion buddsoddi.